

Galileilaan 15

Postbus 80300

3508 TH Utrecht

Telefoon 030-589111

Fax 030-522564

Crediet en Effecten Bank

rek.nr. 69.93.60.366

Giro/Postbank

rek.nr. 74000

Aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage
t.a.v. drs. J.J. Scholten
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen :	1 AUG. 1994
nummer :	
dossier :	390-146
kopie naar :	R.O. Sc/P 18.6

Datum 9 augustus 1994
Nummer
Uw brief van
Uw nummer 1
Bijlage

Afdeling R.O.
Referentie G.J. Slag
Doorkiesnr. 583250
Onderwerp MER Woningbouwlocaties
streekplan Utrecht

Geachte heer Scholten,

In aansluiting op onze brief van 26 april j.l., waarin wij u ons ontwerp-statenvoorstel Ruimte en Groen-2/1994 tot vaststelling van het Milieu-effectrapport Woninglocaties Streekplan Utrecht deden toekomen, delen wij u het volgende mede.

Ons ontwerp-voorstel is op 2 mei 1994 besproken in een gezamenlijke vergadering van de statencommissie Ruimte en Groen en Milieu. Beide commissies hebben unaniem positief geadviseerd over ons ontwerp-voorstel.

Op 24 mei 1994 hebben wij ons, ten opzichte van het ontwerp ongewijzigde, statenvoorstel Ruimte en Groen-2/1994 uitgebracht. Provinciale Staten van Utrecht hebben op 15 juni 1994 conform ons voorstel besloten. Een exemplaar van het Statenbesluit treft u hierbij aan.

Wij vertrouwen erop u hiermede van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

G.J. Slag
hoofd bureauplanontwikkeling

Datum : 24 mei 1994

Nummer : Ruimte en Groen-2/1994

Dienst/bur. : R&G/RPO

Commissie : Ruimte en Groen

Nummer : 4340980/1700

Rapporteur : drs.A.G.W.Schapenk

Titel: Vaststelling van het Milieu-Effectrapport Woningbouwlocaties
Streekplan Utrecht

Inhoudsopgave

Samenvatting	pag. 1
Advies Statencommissie	pag. 2
Ontwerp-besluit	pag. 3
Toelichting	pag. 5
Bijlage(n):	A.MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht (ter inzage in bibliotheek) B.reacties met tegen het MER gerichte opmerkingen (1 t/m 6) C.toetsingsadvies Commissie m.e.r.(7)

Samenvatting:

Op grond van de bepalingen in de Wet Milieubeheer dient voor besluiten met belangrijke milieu-gevolgen een milieu-effectrapport te worden opgesteld. Als MER-plichtige activiteiten in het ontwerp-streekplan Utrecht zijn aan te merken de grootschalige woningbouwlocaties in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort.

Op basis van de door ons als bevoegd gezag vastgestelde richtlijnen en aanvullende richtlijnen is door de Grontmij N.V. het Milieu-Effectrapport Woningbouwlocaties streekplan Utrecht opgeleverd en door ons op 29 juni 1993 voorlopig vastgesteld. Het MER heeft van 1 november 1993 tot 15 januari 1994 ter visie gelegen. Er zijn zes reacties met tegen het MER gerichte opmerkingen ingediend. Voorts heeft de Commissie voor de m.e.r. een zogenaamd toetsingsadvies aan ons uitgebracht.

Hierbij bieden wij u onze beoordeling van de reacties respectievelijk van het toetsingsadvies aan.

Onze conclusie luidt dat het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht op correcte wijze tot stand is gekomen, aan de wettelijke daaraan te stellen eisen voldoet, voldoet aan de richtlijnen en de aanvullende richtlijnen en in voldoende mate voldoet aan de kwaliteitseisen die gesteld mogen worden aan een milieu-effectrapport, dat als hulpmiddel behoort te dienen bij de afweging van ruimtelijke keuzes, zoals die bij de vaststelling van het streekplan worden gemaakt.

Advies van de commissie Ruimte en Groen:

De commissie Ruimte en Groen en Milieu adviseren unaniem positief over het ontwerp-voorstel.

Besluit

Besluit van 15 juni 1994 tot vaststelling van het milieu-effectrapport Woningbouwlocaties streekplan Utrecht.

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 24 mei 1994, dienst/bureau R&G/RPO, nummer 4340980/1700;

Gelet op artikel 7.27 van de Wet Milieubeheer;

Gezien het toetsingsadvies van de Commissie voor de Milieu-Effectrapportage d.d. 16 februari 1994;

Besluiten:

1. Het Milieu-Effectrapport Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht (juli 1993) vast te stellen overeenkomstig bijlage A, met inachtneming van de tekstaanpassingen, zoals opgenomen in de toelichting bij dit besluit op blz.13/14;
2. het vastgestelde MER bij de besluitvorming aangaande het streekplan Utrecht te betrekken;
3. de tegen het Milieu-Effectrapport gerichte opmerkingen van de N.V.Waterleidingbedrijf Midden-Nederland gegrond en de tegen het Milieu-Effectrapport gerichte opmerkingen van de Regionale Inspecteur VOMIL, de plv.Directeur LNO in de provincie Utrecht, de Hoofdingenieur-Directeur RWS directie Utrecht, de gemeente Vleuten-De Meern en de gemeente Maarssen ongegrond te verklaren.

voorzitter,

griffier,

Toelichting

Aan provinciale staten

Inleiding.

Op grond van de bepalingen in de Wet Milieubeheer dient voor besluiten met belangrijke milieu-gevolgen een zogenaamd milieu-effectrapport te worden opgesteld. Het plan waarin als eerste een dergelijk besluit wordt vastgelegd, is onderhevig aan de MER-plicht.

In het Besluit-M.E.R. zijn de daarvoor in aanmerking komende activiteiten omschreven. Als MER-plichtige activiteiten zijn ten tijde van het starten van de voorbereiding van het ontwerp-streekplan Utrecht slechts aan te merken de grootschalige woningbouwlocaties (> 4000 woningen) in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort. Woningbouwlocaties elders in de provincie zijn niet MER-plichtig, aangezien de daar geldende drempel van 2000 woningen nergens wordt overschreden (de woningbouwlocatie Veenendaal-Oost is betrokken bij de in ISEV-verband uit te voeren milieu-effectrapportage). Ook de bedrijfs- en kantoorlocaties zijn niet MER-plichtig, aangezien daarvoor een minimale omvang van 100 ha van toepassing is. Ook op andere terreinen worden in het streekplan géén activiteiten aangegeven die zouden noodzaken tot uitvoering van een locatie-MER ten behoeve van een goede besluitvorming.

In de zin van de Wet Milieubeheer is de provincie Utrecht zowel "initiatiefnemer" als "bevoegd gezag" voor deze MER. In het belang van een efficiënte uitvoering van de m.e.r.-procedure hebben uw Staten op 30 oktober 1991 besloten de administratief-procedurele verplichtingen van het bevoegd gezag te delegeren aan ons college. De vaststelling van het MER blijft uiteraard aan uw Staten voorbehouden; daartoe dient het ontwerp-besluit, dat wij u thans voorleggen.

Voor-traject.

Als start in de m.e.r.-procedure hebben wij op 3 december 1991 de Startnotitie MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht uitgebracht. Deze startnotitie is in onze opdracht opgesteld door de Grontmij N.V.

In de startnotitie is - vooruitlopend op de eigenlijke MER - inzicht verschaft in de doelstellingen van de initiatiefnemer, de aard en omvang van de voorgenomen (woningbouw-)activiteit, de te beschouwen alternatieven en de te verwachten milieu-effecten. De startnotitie is door ons gelijktijdig met de Overlegnota "Op weg van schets naar plan" uitgebracht en heeft gedurende twee maanden ter inzage gelegen. Op basis van de startnotitie, de daarop ontvangen inspraakreacties en het desbetreffende advies van de Commissie voor de m.e.r. hebben wij als bevoegd gezag op 31 maart 1992 de richtlijnen vastgesteld, waaraan het op te stellen MER moet voldoen. Opdracht tot het opstellen van het MER hebben wij verleend aan de Grontmij N.V. De opdrachtnemer was in haar werkzaamheden reeds een flink eind gevorderd, toen wij, naar aanleiding van het ondertekenen van het Startconvenant VINEX (met aanhangsel) door ons college, hebben gemeend alsnog aan de te onderzoeken woningbouwlocaties in het stadsgewest Utrecht, het glastuinbouwgebied Vleuten-De Meern inclusief Hoge en Lage Weide te moeten toevoegen. Mede in overleg met de Commissie voor de m.e.r. hebben wij als bevoegd gezag - na een verkorte procedure - op 27 april 1993 daartoe de aanvullende richtlijnen vastgesteld.

Door de Grontmij N.V. is vervolgens één totaal MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht opgeleverd, dat ons college op 29 juni 1993 voorlopig heeft vastgesteld, zodat het in de verdere streekplanprocedure kon worden betrokken. Immers, het doel van het instrument milieu-effectrapportage is om besluitvormers op systematische en zorgvuldige wijze te voorzien van objectieve informatie over de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit alsmede van de reële alternatieven daarbij; aldus is het een hulpmiddel bij de integrale afweging in het kader van de ruimtelijke ordening. Als zodanig hebben wij de informatie uit het MER ook betrokken bij onze standpuntbepaling over het ontwerp-streekplan.

Na deze eerste beoordeling door het bevoegd gezag, hebben wij het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht gelijktijdig met het ontwerp-streekplan Utrecht ter visie gelegd, van 1 november 1993 tot 15 januari 1994, waarbij een ieder in de gelegenheid is gesteld een reactie op het MER in te dienen. Tijdens een viertal informatie-avonden die wij naar aanleiding van de publicatie van het ontwerp-streekplan Utrecht eind november/begin december 1993 op verschillende locaties in de provincie hebben belegd, bestond ook gelegenheid opmerkingen te maken over het MER; hiervan is overigens slechts spaarzaam gebruik gemaakt (wij verwijzen u naar de verslagen van deze informatie-avonden).

Binnen de gestelde termijn zijn bij ons college een zestal reacties met gerichte opmerkingen tegen het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht ontvangen, waarvan drie uitsluitend gericht tegen het MER en drie gecombineerd gericht tegen het MER en tegen het ontwerp-streekplan.

U treft de bedoelde reacties als bijlage 1 t/m 6 bij dit voorstel aan.

Daarnaast zijn in enkele bezwaarschriften tegen het ontwerp-streekplan impliciet opmerkingen gemaakt in relatie tot het MER; met één uitzondering, menen wij deze in dit verband verder buiten beschouwing te kunnen laten.

Deze uitzondering betreft het bezwaarschrift van de Stichtse

Milieufederatie, waarin verwezen wordt naar een door de Stichtse

Milieufederatie zelf verricht onderzoek naar mogelijkheden voor

woningbouwlocaties in de provincie Utrecht, waarbij milieu-aspecten bepalend zijn geweest.

Overeenkomstig het bepaalde in de Wet Milieubeheer hebben wij de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld een zogenaamd toetsingsadvies uit te brengen over het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht.

Op 17 februari 1994 hebben wij dit toetsingsadvies ontvangen; u treft het bedoelde advies als bijlage 7 bij dit voorstel aan.

Daarmee zijn alle aan de vaststelling voor het MER door uw Staten, voorafgaande procedures doorlopen en reacties respectievelijk adviezen ontvangen.

Resteert derhalve de beoordeling van de reacties respectievelijk adviezen alvorens tot een eindbeoordeling van respectievelijk besluitvorming over het MER te kunnen overgaan.

Beoordeling van de reacties respectievelijk van het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r.

Binnen de termijn van tervisielegging van het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht zijn reacties met gerichte opmerkingen daartegen ontvangen van:

- de Regionale Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne (d.d. 12 januari 1994)
- de plv.Directeur Landbouw, Natuur- en Openluchtrecreatie in de provincie Utrecht (d.d. 14 januari 1994)

- de Hoofdingenieur-Directeur Rijkswaterstaat directie Utrecht (d.d. 13 januari 1994).

Bezwaarschriften tegen het ontwerp-streekplan Utrecht én reacties tegen het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht zijn ontvangen van:

- de gemeente Vleuten-De Meern (d.d. 31 december 1993);
- de N.V. Waterleidingbedrijf Midden-Nederland (d.d. 11 januari 1994) en
- de gemeente Maarssen (d.d. 14 januari 1994).

Wij zullen in het onderstaande de reacties (hierna te noemen: bezwaren) kort samenvatten en ons oordeel daarover geven.

De Regionale Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne merkt op dat het voorkeursalternatief 3 (ontwikkelingsrichting Vleuten-De Meern met verplaatsing glastuinbouw) gunstiger kan worden beoordeeld, indien de keuze van enkele deelgebieden anders zou zijn gemaakt. Voorts acht hij het gewenst voor een goede afweging ook mogelijke ontwikkelingen en effecten na het jaar 2005 in de overwegingen te betrekken. Tenslotte heeft hij kritiek op de wijze waarop een aantal effecten is beoordeeld en gewogen.

Wij merken met betrekking tot deze bezwaren het volgende op.

De keuze van deelgebieden binnen elk alternatief is verantwoord in hoofdstuk 4 van het MER. In elk alternatief is sprake van een combinatie van locaties, zodanig dat ruimte aanwezig is om tot het jaar 2005 ca. 25.000 woningen in het stadsgewest Utrecht en ca. 6.000 woningen in het stadsgewest Amersfoort te bouwen (en bovendien binnen de ontwikkelingsrichtingen een zekere ruimte openlaat voor nieuwe werklocaties). Door ons als bevoegd gezag zijn drie verschillende voorkeursalternatieven aangegeven, die met name in het stadsgewest Utrecht uiteenlopende locaties (of combinaties van locaties) omvatten; voorts zijn twee thematische alternatieven uitgewerkt alsmede een meest milieu-vriendelijk alternatief. Bij de voorkeursalternatieven is bewust gekozen voor verschillen in de combinatie van locaties onderling, om effecten op het milieu voor zoveel mogelijk deelgebieden in beeld te kunnen brengen. Uiteraard blijft deze keuze in zekere zin arbitrair, doch door de veelheid van onderzochte milieu-effecten zijn wij van oordeel dat niet kan worden gesteld dat de eindbeoordeling van een alternatief uitsluitend door de gekozen deelgebieden in bepaalde zin is beïnvloed.

Wij verklaren dit bezwaar dan ook ongegrond.

Het in de beschouwing betrekken van mogelijke ontwikkelingen en effecten na het jaar 2005 achten wij, ook gelet op de in het streekplan gehanteerde tijdhorizon, verder strekkend dan de in dit MER beschouwde voorgenomen activiteit. In de verschillende voorkeursalternatieven zijn bovendien alle in onze ogen mogelijke verstedelijkingsrichtingen in het stadsgewest Utrecht (Utrecht/Vleuten-De Meern, Houten-Zuid en Rijnenburg) in wisselende samenstelling op hun milieu-effecten onderzocht, waardoor reeds inzicht bestaat in de ontwikkelingen en effecten bij een doorgroei als bedoeld. Derhalve verklaren wij ook dit bezwaar ongegrond.

De kritiek op onderdelen van de wijze van effect-meting en -weging, zoals door bezwaarde nader toegelicht, heeft naar onze indruk een nauwe relatie met de opvatting van bezwaarde dat voorkeursalternatief 3 gunstig zou moeten worden beoordeeld. Wij zijn van oordeel dat in het MER op een zorgvuldige wijze per deelgebied zo veel mogelijk objectieve informatie over de milieu-effecten is verzameld, met inachtneming van de door ons vastgestelde richtlijnen, ondermeer ten aanzien van de hervestigingslocatie voor de glastuinbouw.

Het kostenaspect van de eventuele noodzakelijke bodemsanering op de huidige glastuinbouwlocatie kon in dit MER nog niet worden meegewogen, aangezien

het desbetreffende onderzoek onder leiding van de stuurgroep VINEX regio Utrecht nog niet was afgerond. Ook dit bezwaar verklaren wij ongegrond. De plv.Directeur Landbouw, Natuurbeheer en Openluchtrecreatie in de provincie Utrecht is van oordeel dat het MER op twee punten niet overeenstemt met het rijksbeleid, namelijk géén verplaatsing van de glastuinbouw Vleuten-De Meern en het opnemen van de locatie Rijnenburg. Wij merken met betrekking tot deze bezwaren het volgende op.

Door ons als bevoegd gezag zijn drie voorkeursalternatieven aangegeven, die in verschillende samenstelling alle in onze ogen mogelijke verstedelijkingsrichtingen in het stadsgewest Utrecht omvatten; daarnaast zijn twee thematische alternatieven uitgewerkt alsmede een meest milieu-vriendelijk alternatief. In twee van deze zes alternatieven is sprake van verplaatsing van de huidige glastuinbouw uit Vleuten-De Meern, aangezien het betreffende gebied in die situatie deel uitmaakt van een toekomstige woningbouwlocatie. Bij de overige vier alternatieven wordt uitgegaan van een toekomstige woningbouwlocatie op andere plaatsen dan die van de huidige glastuinbouw, zodat de noodzaak van verplaatsing ontbreekt. Wij zien niet in dat, zoals bezwaarde stelt, in alle alternatieven uitgegaan had moeten worden van verplaatsing van de glastuinbouw; dit zou juist afbreuk hebben gedaan aan de veelheid van informatie over de milieu-effecten van de verschillende locaties, zoals die thans beschikbaar is. Waar sprake is van verplaatsing van de glastuinbouw, is dit vanzelfsprekend op evenwichtige wijze in de eindbeoordeling van een alternatief meegewogen. Het is juist dat voorkeursalternatief 3 mede daardoor bepaalde negatieve effecten veroorzaakt, doch het is absoluut onjuist dat, zoals bezwaarde stelt, "de provincie voor alternatief 2 als voorkeursalternatief kiest": in het MER is door ons geen keuze gemaakt uit de alternatieven; alle informatie uit het MER hebben wij betrokken bij onze keuzes met betrekking tot het ontwerp-streekplan, waarin de integrale afweging in het kader van de ruimtelijke ordening plaatsvindt. De kritiek van bezwaarde op het in het MER betrekken van de locatie Rijnenburg is niet nader onderbouwd. Onze opvatting over de locatie Rijnenburg mag als bekend worden verondersteld; overigens wijzen wij in deze op het rijksbeleid, waarin de betreffende locatie als (aanvaardbare) zoekrichting is vermeld.

Samengevat, verklaren wij de bezwaren dan ook ongegrond.

De Hoofdingenieur-Directeur Rijkswaterstaat directie Utrecht komt eerst terug op enkele aandachtspunten uit zijn reactie op de startnotitie, alvorens bezwaar te maken tegen de systematiek van het MER, de breedte van het MER ten aanzien van woningbouwlocaties en bedrijventerreinen en de diepgang van het MER ten aanzien van milieu- en kostenaspecten. Tenslotte gaat het bezwaar in op het "VINEX-alternatief" en wordt de relatie met het ontwerp-streekplan aan de orde gesteld.

Wij merken met betrekking tot deze bezwaren het volgende op.

Met de vaststelling van de richtlijnen respectievelijk de aanvullende richtlijnen is door ons, als bevoegd gezag, aangegeven aan welke eisen het op te stellen MER moet voldoen. Daarmee is tevens bepaald in hoeverre aan de door de insprekers op de startnotitie gegeven kritiek is tegemoet gekomen. Wij zien geen aanleiding op deze besluitvorming uit 1992 respectievelijk 1993 terug te komen en verklaren dit onderdeel van het bezwaar dan ook ongegrond.

Ten aanzien van de systematiek van het MER merken wij op dat als voorgenomen activiteit is gedefinieerd de bouw van ruim 30.000 woningen in de provincie Utrecht, verdeeld over de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort. Daarmee wordt reeds duidelijk dat de door bezwaarde gewenste afzonderlijke

beschouwing van diverse, op zichzelf staande locaties, niet aan de orde is, aangezien de alternatieven steeds de totaliteit dienen te beslaan. Wij vermogen niet in te zien dat door de hierbij gekozen methodiek de beoordeling moeilijk toegankelijk zou zijn en verklaren derhalve dit onderdeel van het bezwaar ongegrond.

De breedte van het MER ten aanzien van woningbouwlocaties wordt naar onze opvatting door bezwaarde onjuist geïnterpreteerd. Zoals hiervoor aangegeven, dienen de onderzochte alternatieven als totaal te worden gezien, óók als zij soms uit locaties zijn samengesteld die op zichzelf onder de drempelomvang vallen. De conclusie van bezwaarde dat op die manier méér kleinere woningbouwlocaties uit het ontwerp-streekplan onder de MER hadden moeten vallen, wordt door ons dan ook niet gedeeld. Met betrekking tot de locatie Veenendaal-Oost verwijzen wij naar de in ISEV-verband uit te voeren MER.

De opmerking van bezwaarde over breedte van het MER ten aanzien van bedrijventerreinen is niet relevant, aangezien het MER slechts betrekking heeft op woningbouwlocaties, in verband met het feit dat de bedrijfsterreinen in het ontwerp-streekplan niet MER-plichtig zijn omdat zij beneden de drempelomvang van 100 ha blijven.

Samengevat verklaren wij de bezwaren tegen de breedte van het MER ongegrond.

Van de opmerkingen van bezwaarde over de diepgang van het MER hebben wij kennis genomen. De genoemde elementen zijn in de richtlijnen door ons als bevoegd gezag niet aangemerkt als te onderzoeken milieu-effecten, enerzijds vanwege het daarvoor benodigde meerwerk ten opzichte van de betreffende toegevoegde meerwaarde, anderzijds vanwege het feit dat de gevraagde informatie niet relevant moet worden geacht gelet op abstractieniveau van een streekplan. Derhalve verklaren wij de bezwaren tegen de diepgang van het MER ongegrond.

Op de opmerkingen van bezwaarde over voorkeursalternatief 3, door hem overigens onterecht als het "VINEX-alternatief" aangeduid, is door ons reeds ingegaan in onze reactie op de bezwaren van de Regionale Inspecteur VOMIL en de plv.Directeur LNO. Aanvullend merken wij nog op dat een relatie met het door het RBU uit te voeren MER-Intergemeentelijk Structuurplan thans niet aan de orde is.

Wij verklaren dit onderdeel van de bezwaren dan ook ongegrond.

De opmerkingen van bezwaarde over de relatie met het ontwerp-streekplan tenslotte, geven aan dat bezwaarde de positie van het MER als hulpmiddel bij de integrale afweging in het kader van de ruimtelijke ordening, in casu het ontwerp-streekplan, onjuist beoordeelt.

Onze besluitvorming over het ontwerp-streekplan is immers mede gebaseerd op de resultaten van de daarvoor gereedgekomen MER; dit laat derhalve de mogelijkheid van (enig) verschil in cijfers en keuzes met betrekking tot de woningbouwlocaties open. De Flevoland-optie, onderdeel van onze keuzes in het ontwerp-streekplan, valt als zodanig buiten het bereik van de richtlijnen en daarmee terecht buiten het MER als zodanig. Het zal duidelijk zijn dat wij de conclusie van bezwaarde met betrekking tot MER, als zou het een onvoldoende hulpmiddel zijn bij het maken van een verantwoorde keuze, verwerpen. Wij verklaren dit bezwaar dan ook dit ongegrond.

De gemeente Vleuten-De Meern heeft kritiek op enige gebruikte rekenmethodes en getrokken conclusies in het MER. Wij merken met betrekking tot dit bezwaar het volgende op.

De opmerkingen van bezwaarde over de gevolgde rekenmethodes nemen wij voor kennisgeving aan. Voor wat betreft het aspect 'geluid' is in het MER van

een algemeen landelijk gehanteerd model uitgegaan; wij hebben, in tegenstelling tot bezwaarde, geen reden aan de juistheid van de conclusies terzake te twijfelen. Zonering van (nieuwe) bedrijfsterreinen is inderdaad buiten beschouwing gebleven, zolang de nadere invulling van de betreffende terreinen niet bekend is. De hervestigingslocatie voor de glastuinbouw stelt inderdaad strenge milieu-eisen aan de nieuwe bedrijven; wij zijn er van overtuigd dat zulks bij de betrokken tuinders bekend is, aangezien juist zij op verplaatsing naar de Harmelerwaard e.o. hebben aangedrongen. De conclusie van bezwaarde, dat de Structuurvisie Vleuten-De Meern (een invulling van de westflank zonder bebouwing van het kassengebied en zonder de locatie Hoge Weide) op bijna alle fronten de (andere) alternatieven verslaat, wordt door ons overigens niet gedeeld. Uit de vergelijking van de alternatieven in het MER spreekt naar onze overtuiging een veel genuanceerder beeld.

Wij verklaren de bezwaren dan ook ongegrond.

De N.V. Waterleidingbedrijf Midden-Nederland maakt in haar reactie een opmerking over bijlage 5.4 van het MER en stelt voor daarin een tekst toe te voegen. Wij merken over dit bezwaar het volgende op.

In bijlage 5.4. van het bijlagen rapport behorende bij het MER ontbreken inderdaad de bdrinkwatertransportleidingen van de WMN; deze kunnen in de betreffende tekst alsnog worden aangebracht. Verder komt het ons voor dat de door bezwaarde gesuggereerde tekstaanvullingen op bijlage 5.4. correct zijn; wij zijn bereid deze over te nemen. Wij verklaren het bezwaar als zodanig dan ook gegrond.

De conclusies van het MER worden door het vorenstaande overigens niet gewijzigd.

De gemeente Maarssen is van oordeel dat in het MER onvoldoende is onderzocht wat de effecten zijn van grootschalige woningbouw rond Vleuten-De Meern voor de infrastructuur en de geluidsoverlast met betrekking tot de gemeente Maarssen. Voorts is bezwaarde van mening dat ten onrechte geen aandacht is besteed aan de in het ontwerp-streekplan opgenomen optie om de Zuilense Ring door te trekken naar de bouwlocatie Vleuten-De Meern.

Wij merken met betrekking tot deze bezwaren het volgende op.

In het MER zijn de milieu-effecten van een aantal alternatieven voor grootschalige woningbouw in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort onderzocht. Het is juist dat daarbij de aandacht vooral is uitgegaan naar de verschillende locaties binnen de alternatieven. Aan de uitstralingseffecten naar nabij gelegen gebieden, is niet op detailniveau per deelgebied aandacht besteed, doch wel aan de totaliteit. In het MER zelf is reeds geconstateerd dat met betrekking tot de gehanteerde verkeersgegevens en de berekende verkeersprognoses globale berekeningen zijn uitgevoerd. Gezien het globaliteitsniveau van deze locatie-MER is zulks niet bezwaarlijk. Bij evaluatie van het MER respectievelijk bij de uitvoering van een inrichtings-MER in het kader van een structuur- of bestemmingsplan, kan de thans ontbrekende informatie, óók wat betreft de uitstralingseffecten, nader aan de orde komen. Dan zal ook meer zekerheid bestaan omtrent de in het ontwerp-streekplan slechts aangeduide mogelijkheid van doortrekking van de Zuilense Ring naar de voorziene bouwlocatie Vleuten-De Meern. Dit onderdeel van het ontwerp-streekplan is daarmee niet MER-plichtig; ter zijner tijd kunnen de gevolgen van een en ander voor bestaande woonwijken in Maarssen aan de orde komen in een bestemmingsplan-MER of project-MER. Samengevat verklaren wij de bezwaren ongegrond.

Met betrekking tot het bezwaarschrift van de Stichtse Milieufederatie tegen het ontwerp-streekplan merken wij nog het volgende op.

In dit bezwaarschrift wordt verwezen naar een door de Stichtse Milieufederatie zelf verricht onderzoek naar mogelijkheden voor woningbouwlocaties in de provincie Utrecht, waarbij milieu-effecten bepalend zijn geweest. Wij hebben met belangstelling van dit werkstuk kennisgenomen. Op basis van een aantal vooraf bepaalde basis-milieuvoorwaarden zijn daarin eerst bepaalde gebieden uitgesloten van mogelijke bebouwing. De overblijvende gebieden zijn vervolgens met behulp van een multi-criteria evaluatie methode onderling vergeleken. Ofschoon daarmee een geheel andere werkwijze is gevolgd dan in het door ons uitgevoerde MER, is het opvallend en verheugend tegelijk te kunnen constateren dat de uitkomsten elkaar slechts weinig ontlopen: óók in de "alternatieve MER" worden de gebieden bij Vleuten-De Meern en Houten-Zuid alsmede Hooglanderveen relatief geschikt geacht voor woningbouw, - de twee laatstgenoemde locaties zouden zelfs nog ruimere mogelijkheden kennen dan door ons verondersteld; slechts ten aanzien van de locatie Rijnenburg is er sprake van een verschillende beoordeling. Grote moeite hebben wij met de stelling van de Stichtse Milieufederatie als zou de provincie haar MER tot een legitimatie van haar keuzen hebben gemaakt. In het voorafgaande hebben wij de rol van het MER bij onze standpuntbepaling met betrekking tot het ontwerp-streekplan helder en ondubbelzinnig gepositioneerd; daarbij is op geen enkele wijze sprake geweest van het door de SMF veronderstelde handelen.

Tot slot willen wij ingaan op het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 16 februari 1994 over het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht.

De Commissie uit allereerst haar waardering voor de overzichtelijke wijze waarop veel milieu-informatie in het MER is bijeengebracht. Zij signaleert in haar advies echter ook tekortkomingen op een viertal onderdelen en acht een aanvulling voor het MER nodig alvorens het kan dienen als "toereikende onderbouwing van het streekplan". Voorts is de Commissie van mening dat door eerdere besluitvorming de ruimte voor toepassing van m.e.r. bij het streekplan ten onrechte is ingeperkt; ook het recent gesloten VINEX-onderhandelaarsaccord op hoofdlijnen heeft naar het oordeel van de Commissie de essentie van m.e.r. buitenspel gezet door de gevolgen voor het milieu bij de keuze tussen alternatieven buiten beschouwing te laten.

Het tamelijk kritische toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. heeft ons college verrast. Onzerzijds hebben wij gedurende de gehele procedure van totstandkoming van het MER ambtelijk en bestuurlijk maermalen contact gehad met de Commissie. Wij kunnen ons niet geheel aan de indruk onttrekken dat de Commissie in onderdelen van haar kritiek teruggrijpt op hetgeen zij in haar eerdere reactie op de startnotitie als advies met betrekking tot de richtlijnen (en in een later stadium als advies met betrekking tot de aanvullende richtlijnen) naar voren heeft gebracht, en hetwelk door ons nader gemotiveerd is overgenomen dan wel afgewezen. De Commissie heeft naar onze opvatting ten onrechte bestuurlijke besluitvorming op provinciaal niveau (met name bij de Perspectieven Schets Ruimtelijke Ordening) niet als randvoorwaarde bij het op te stellen MER willen erkennen. Thans stelt zij in feite en opnieuw ten onrechte de vastgestelde richtlijnen ter discussie. Ofschoon wij begrip hebben voor het pleidooi van een Commissie, die de milieugevolgen van voorgenomen activiteiten zo breed

mogelijk in beschouwing wil nemen, stelt de bestuurlijke realiteit zekere grenzen aan de breedte van het onderzoeksveld.

Wij constateren daarbij dat ook andere bestuurlijke partners, met name de Minister van VROM, deze stelling accepteren, getuige onder meer de handtekeningen bij het VINEX-onderhandelaarsaccord op hoofdlijnen.

Het oordeel van de Commissie over het MER zelf en haar aanbevelingen voor aanvulling geven ons aanleiding het volgende op te merken.

Met betrekking tot de hervestiging van glastuinbouw uit Vleuten-De Meern meent de Commissie dat het MER moet worden aangevuld met een beschouwing omtrent andere verplaatsingsmogelijkheden, waarbij respectievelijk 0, 60 en 120 ha in de Harmelerwaard zouden moeten worden geprojecteerd. Wij onderschrijven deze opvatting van de Commissie niet, vanwege het feit dat het mede door ons getekende Startconvenant VINEX 120 ha hervestiging in de Harmelerwaard als uitgangspunt stelt bij realisering van grootschalige woningbouw op de locatie Utrecht/Vleuten-De Meern en bij de inrichtingstudie voor de betreffende locatie de inpasbaarheid van nog eens 60 ha wordt onderzocht. In ons aanhangsel bij het Startconvenant VINEX hebben wij geen misverstand laten bestaan over onze inzet voor een duurzame glastuinbouwfunctie in de Harmelerwaard e.o.; als zodanig hebben wij als bevoegd gezag dit ook in de richtlijnen voor het MER vastgelegd. Mede gelet op het inmiddels ondertekende VINEX-onderhandelaarsaccord op hoofdlijnen én het eveneens ondertekende Afsprakenkader Glastuinbouwverplaatsing, zien wij geen aanleiding alsnog van onze consequente bestuurlijke lijn af te wijken.

In de tweede plaats acht de Commissie als aanvulling op het MER een goed geargumenteerde beschouwing van de diverse ruimtelijke mogelijkheden en moeilijkheden voor de periode ná het jaar 2005 met ingang van het tijdsaspect nodig. Ook deze opvatting van de Commissie wordt door ons niet gedeeld. Zoals in het voorgaande reeds uiteengezet, heeft het MER betrekking op een voorgenomen (woningbouw-) activiteit binnen de streekplanperiode, dat wil zeggen tot het jaar 2005. Deze activiteit kan worden beschouwd in het licht van de provinciale ruimtelijke visie voor de lange termijn, zoals door uw Staten bevestigd bij de goedkeuring van de Perspectievenschets Ruimtelijke Ordening in 1990. Daarin zijn de ruimtelijke mogelijkheden van de periode aansluitend op de streekplanperiode geschetst. Recentelijk is de strekking van deze visie nog eens bevestigd in het VINEX-onderhandelaarsaccord op hoofdlijnen. Met verwijzing naar de PSR c.q. het VINEX-onderhandelaarsaccord op hoofdlijnen, achten wij de gevraagde aanvulling van het MER dan ook niet nodig.

In de derde plaats spreekt de Commissie in kritische zin over de in het MER gehanteerde alternatieven; wij merken daarbij overigens op dat deze in overleg met en soms zelfs op aanraden van de Commissie zelf zijn geselecteerd. Kernpunt van de kritiek betreft de uitwerking van het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA); de Commissie bepleit een aanvulling van het MER om het MMA te presenteren als uitvoeringsmogelijkheid, die voldoende realiteitswaarde bezit om gelijkwaardig te kunnen zijn aan de drie voorkeursalternatieven.

Wij begrijpen de twijfel die de Commissie heeft bij de realiteitswaarde van het in het MER opgenomen MMA, dat immers een veelheid van (deel-)locaties betreft en daarmee bijzondere uitvoeringsproblemen zou oproepen. Wij menen evenwel dat de systematiek van het vormgeven van een MMA er veelal noodzakelijkerwijs toe leidt dat een dergelijk alternatief vele verschillende locaties omvat, omdat immers zuiver wordt gekoerst op een alternatief, waarbij de negatieve milieu-effecten het kleinst en de positieve milieu-effecten het grootst zijn. Volledige uitvoerbaarheid als zodanig staat

daarbij niet voorop - dit geldt overigens óók voor de gehanteerde voorkeurs- en thematische alternatieven. De gelijkwaardigheid van de alternatieven is naar onze mening derhalve niet in het geding.

Tot slot vindt de Commissie dat de behandeling van de verkeer en vervoersproblematiek in het MER te wensen overlaat; zij acht op enkele punten een aanvulling nodig.

Reeds in het voorafgaande hebben wij geconstateerd dat in het MER met betrekking tot de gehanteerde verkeersgegevens en de berekende verkeersprognoses gebruik is gemaakt van globale berekeningen, gebaseerd op een landelijk model. Overigens heeft een exercitie met meer regio specifieke gegevens geen significante verschillen in uitkomsten te zien gegeven. Wij beseffen dat er in de verkeers- en vervoerssector méér modellen, soms ook verfijnder van aard, bestaan, doch achten gezien het globaliteitsniveau van de onderhavige streekplan-locatie-MER een verondersteld gebrek aan verfijnde gegevens op dit terrein niet bijzonder relevant.

Het vorengaande overziend, delen wij de opvatting van de Commissie voor de m.e.r. niet dat de door haar gevraagde aanvullingen van het MER nodig zouden zijn alvorens sprake kan zijn van een "toereikende onderbouwing van het streekplan". In dit verband zijn wij overigens van oordeel dat de strekking van een MER daarmee door de Commissie onjuist wordt gedefinieerd: het MER is in onze ogen niet meer, maar ook niet minder dan een hulpmiddel bij de integrale afweging in het kader van de ruimtelijke ordening. Het MER dient derhalve niet te worden verengd als middel tot onderbouwing van de ruimtelijke keuzes in het streekplan.

Alvorens tot een eindbeoordeling van het MER te komen, merken wij nog op dat bij een ambshalve beoordeling van het voorliggende MER gebleken is dat op een enkel punt actualisering c.q. correctie nodig is.

Dit betreft in het bijzonder bladzijde 5.4. van het hoofdrapport MER, waar op grond van thans bekende onderzoeksgegevens een actualisering van de passage over verontreinigingsgevallen in de ontwikkelingsrichtingen Vleuten-De Meern en Kassengebied/Hoge en Lage Weide alsmede Houten-Zuid kan plaatsvinden. Daartoe stellen wij als nieuwe passage voor de regels 1 t/m 13 de volgende tekst voor:

"In de ontwikkelingsrichtingen Vleuten-De Meern en Kassengebied/Hoge en Lage Weide is een inventariserend onderzoek uitgevoerd naar de bodemkwaliteit. Uit dit onderzoek is gebleken dat er diverse verontreinigingen worden verwacht in het gebied.

Deze verontreiniging is in te delen in verschillende soorten bronnen. In de eerste plaats puntbronnen, waarbij te denken valt aan olietanks, gedempte sloten, brandplaatsen, voormalige bedrijfsterreinen, etc. In het gebied zijn in totaal zes voormalige stortplaatsen bekend: vier die qua omvang als klein kunnen worden gekarakteriseerd en twee grote stortplaatsen, nl. de stortplaats de Kraal en de stortplaats aan de Rijksweg. Daarnaast zijn er de lijnbronnen in gebied aanwezig in de vorm van waterbodems. Voorts komt nog diffuse verontreiniging voor, die veroorzaakt wordt door diverse bronnen zoals uitstoot van bedrijven, woningen (verwarming) en van het verkeer. Daarnaast draagt het landgebruik bij aan deze diffuse verontreiniging."

Van de regels 22 t/m 23 stellen wij als nieuwe passage de volgende tekst voor: "In de ontwikkelingsrichtingen Rijnburg en Hoogland-West zijn geen verontreinigingslocaties en/of stortplaatsen bekend.

Ter plaatse van de ontwikkelingsrichting Houten-Zuid is uit een inventariserend onderzoek naar de bodemkwaliteit gebleken dat er een aantal

potentiëel verontreinigde locaties aanwezig is. Uit dit onderzoek is tevens gebleken dat in dit gebied geen (voormalige) stortplaatsen bekend zijn."

Conclusies.

Samenvattend, komen wij met het oog op besluitvorming door uw Staten tot de onderstaande conclusies met betrekking tot het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht.

- 1) Het MER is tot standgekomen op de door de Wet Milieubeheer vereiste wijze en voldoet aan de daaraan te stellen vereisten;
- 2) het MER voldoet aan de door ons als bevoegd gezag vastgestelde richtlijnen en aanvullende richtlijnen van 31 maart 1992 respectievelijk 27 april 1993;
- 3) het MER, zoals door ons voorlopig vastgesteld op 29 juni 1993, voldoet in voldoende mate aan de kwaliteitseisen die gesteld mogen worden aan een milieu-effectrapport dat als hulpmiddel behoort te dienen bij de afweging van ruimtelijke keuzes, zoals die bij de vaststelling van het streekplan worden gemaakt.

In samenhang met de ruimtelijke ontwikkelingen op basis van het vastgestelde streekplan, zal het MER na 5 à 6 jaar worden geëvalueerd. Alsdan zal de voorgenomen (woningbouw-)activiteit zo ver op gang gekomen zijn dat de uitgangspunten, die zijn gehanteerd bij de beschrijving en vergelijking van de effecten, op hun realiteitsgehalte kunnen worden getoetst. Uw Staten zullen bij de evaluatie nadrukkelijk worden betrokken. Gelet op bovenstaande conclusies, stellen wij u voor te besluiten overeenkomstig ons ontwerp-besluit.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

voorzitter, Beelaerts van Blokland

griffier, H.J.M. ter Braak